

Asia: VN/25123/2024

Kansallisen ennallistamissuunnitelman ympäristöarviointia koskeva suunnitelma

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Elokapina kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Teemaryhmien kokoonpano ei käy suunnitelmasta ilmi, mikä herättää huolta osallistumisen avoimuudesta ja kattavuudesta. Elokapina korostaa, että kansalaisyhteiskunnan osallistaminen teemaryhmiin ja valmistelun muihin vaiheisiin on keskeistä Århusin yleissopimuksen mukaisen kansalaisten osallistumisoikeuden toteuttamiseksi. Teemaryhmissä ja kansalaisyhteiskunnan osallistamisessa tulee huomioida myös luonnonvaraisia eläimiä edustavat tahot.

Luontokadon pysäyttäminen ja ekosysteemien ennallistaminen edellyttävät, että politiikkatoimet eivät toimi toisiaan vastaan. Ennallistamistoimien rinnalla on tarkasteltava kriittisesti myös taloudellisia ja poliittisia ohjauskeinoja ja niiden vaikutuksia luonnon tilaan. Nykyisillä tukirakenteilla, kuten turveteollisuuden alennetulla verokannalla ja pinta-alaperusteisilla maataloustuilla, on epäsuorasti ekosysteemejä heikentävä vaikutus. Samankaltainen vaikutus on myös vanhojen metsien määrityksellä, joka teki tehokkaan metsiensuojelun mahdottomaksi. On varmistettava, että taloudellinen sääntely tukee ekologistia tavoitteita ja on linjassa luonnon monimuotoisuuden turvaamisen kanssa. Elokapina peräänkuuluttaa Suomen ilmastopaneelin tapaan johdonmukaisuutta poliittiseen ohjaukseen.

Elokapina on erityisesti huolissaan Natura-alueisiin kohdistuvista taloudellisen käytön paineista. Esimerkiksi Viiankiaavalle suunniteltu kaivostoiminta uhkaa alueen luontoa ja toisaalta asettaa Suomen hankalaan asemaan ennallistamisasetuksen heikentämättömyysvelvoitteen myötä. Elokapina katsoo, että ilmastokriisin ja luontokadon yhteenkytkeytyneisyyden vuoksi ilmasto- ja ympäristötoimia tulisi edistää rinnakkain, ja ennallistamistoimien arvioinnissa on huomioitava myös niiden ympäristövaikutus.

Lopuksi Elokapina pyytää valmistelevaa ministeriötä sisällyttämään suunnitelman vaiheistukseen Århusin sopimuksen edellyttämän mahdollisuuden muutoksenhakuun.

Väisänen Anniina
Elokapina